
Primljen: 24. 2. 2013.

PRIKAZ GRAMATIKE TALIJANSKOG JEZIKA ALLEGGRAMMA AUTORICA HAJDI KLARIĆ I LORENE LAZARIĆ

Sanja Vičević Ivanović*
OŠ-SE Belvedere, Rijeka

Hajdi Klarić i Lorena Lazarić
ALLEGGRAMMA
Gramatika talijanskog jezika za osnovnu školu
Zagreb: Školska knjiga, 2012.

ALLEGGRAMMA autorica Hajdi Klarić i Lorene Lazarić u izdanju nakladničke kuće Školska knjiga gramatika je talijanskoga jezika za osnovnu školu, primjerena učenicima A1 i A2 razine prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike. Namjena je ovoga izdanja, kako i sam naslov sugerira, razvijanje deklarativnoga jezičnog znanja učenika koje, uz proceduralno znanje, čini okosnicu današnje nastavne prakse stranih jezika. Vrijednost se deklarativnoga jezičnog znanja može iščitati već iz uvodne riječi autoricâ koje, svjesne njegove važnosti i težine, ističu: *La musica ha bisogno di solfeggio, così come la parola ha bisogno di grammatica.* Istovremeno, one ne zanemaruju razigran i osnovnoškolskoj dobi primjereni pristup te ovu gramatiku predstavljaju kao prijatelja u učenju, a njezinu uporabu kao igru.

Izdanje ima 177 stranica i obuhvaća 28 cjelina naslovljenih *Alfabeto e ortografia, Articolo, Nome - formazione del femminile, Nome - formazione del plurale, Nome - particolarità, Aggettivi qualificativi, Gradi dell'aggettivo qualificativo, Aggettivi e pronomi dimostrativi, Aggettivi possessivi, Aggettivi numerali, Avverbi, Pronomi personali - forme toniche e atone, Ci e ne, Pronomi*

---

* sanjavicevic@gmail.com

relativi, Preposizioni proprie e semplici, Preposizioni improprie, Presente indicativo dei verbi essere e avere, Presente indicativo - forme regolari, Presente indicativo - forme irregolari, Passato prossimo, Imperfetto, Passato prossimo e imperfetto, Futuro semplice, Imperativo, Condizionale presente, Gerundio e forma perifrastica stare + gerundio, Discorso diretto e indiretto, Ripetiamo insieme te Rješenja svih zadatka tiskana nakon posljednje cjeline. Svaka je cjelina označena drugom bojom i pridružen joj je neki od simbola, čime se već u *Sadržaju* sugerira primjerenošć odabranoga gradiva određenoj dobnoj skupini.

Sve cjeline, osim posljednje, sastavljene su od dvaju dijelova: prikaza gramatičkoga sadržaja te pratećih gramatičkih zadataka.

Prvi je, teorijski dio istaknut bojom i realiziran kao zoran prikaz gramatičkih pravila: uz pomoć tablica, slova i riječi istaknutih različitim bojama, masnim, zakošenim ili podcrtanim otiskom te svrhovito upotrijebljenim šaljivim ilustracijama. U prikazu gramatičkih zakonitosti kreće se od glasa i slova preko članova, imenica, zamjenica, pridjeva, priloga i prijedloga sve do glagola te se zaključuje upravnim, odnosno neupravnim govorom. Odabir i sustavna obrada temeljnih gramatičkih pravila popraćeni su jezičnim primjerima te karakterističnim izuzecima od pravila. Iako su objašnjenja jednojezična, nije izostao kontrastivni pristup kojim se ukazuje na glasovna ili pravopisna razilaženja između talijanskoga i hrvatskoga jezika.

Drugi dio nudi niz različitih gramatičkih vježba namijenjenih ovladavanju prethodno obrazloženim gramatičkim pravilima. Zadaci su stupnjevani od lakših zadataka zatvorenoga tipa do težih zadataka otvorenoga tipa te uključuju među ostalim zadatke nadopunjavanja, zadatke višestrukoga izbora, zadatke ispravljanja, zadatke transformacije jedne vrste riječi u drugu i križaljke. Autorice su gramatičke strukture u zadacima nastojale uklopiti u situacijski kontekst, čime se učenika priprema za uporabu jezika u svakodnevnim situacijama, što je temeljna orijentacija u nastavi stranih jezika. Učenici nakon svake cjeline, osim posljednje, mogu i vrednovati usvojena gramatička znanja odabirom emotikona sa sretnim, ravnodušnim i tužnim izrazom. Pri tome učenici nisu prepušteni sami sebi, već dobivaju i uputu koliko je točnih odgovora potrebno za odabir određenoga emotikona, čime ih se navodi na razmišljanje o napredovanju u jeziku te priprema za samoprocjenu.

Ova je gramatika talijanskoga jezika nastala kao odgovor na potrebe institucionalizirane nastave talijanskoga jezika u Hrvatskoj, gdje se dosad iz pera hrvatskih autora u osnovnoškolskoj dobi moglo služiti samo dvama udžbeničkim sklopovima te raznovrsnim rječnicima. Uočivši nedostatak odgovarajućega didaktičkog materijala, Hajdi Klarić, učiteljica talijanskoga jezika u Osnovnoj školi „Vis“, i Lorena Lazarić, viša predavačica na Odjelu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, s višegodišnjim iskustvom rada u osnovnoj školi, uspješno su povezale praktično nastavno iskustvo i suvremena teorijska kretanja te svojim gramatičkim priručnikom obogatile ponudu publikacija namijenjenih učenju i poučavanju talijanskoga kao stranoga jezika u osnovnoj školi.